

เทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์มีดอรัญญิก :
ความเป็นอยู่ เป็นมา และเป็นไป

Production Technology of Aranyik-Knife
Products : Present, Past and Future

วิทยานิพนธ์

โดย

ร้อยตำรวจเอก อานาจ หาญไฟฟ้า

เสนอต่อคณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

พ.ศ. 2538

วิทยานิพนธ์ : เทคโนโลยีการผลิต ผลิตภัณฑ์มีดอาวุธ : ความเป็นอยู่
เป็นมาและเป็นไป

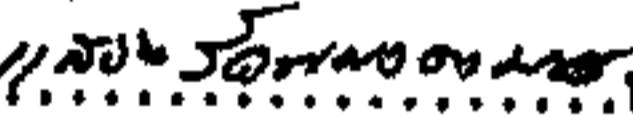
Production Technology of Aranyik-Knife Products:
Present, Past and Future

โดย : ร้อยตำรวจเอกอำนาจ หาญไพฟ้า
Pol.Capt. Annat Hanfifa

นักศึกษาคณะพัฒนาลังคม : ภาคพิเศษ กทม. รุ่นที่ 2 รหัส 530351047

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า
สมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาลังคม) ได้

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ลงนาม // 

(ผศ.ดร.แสวง รัตนมงคลมาศ)

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2538

ลงนาม 

(อาจารย์วิชัย รูปชาติ)

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2538

ลงนาม 

(ผศ.กรวีร์ ศรีกิจการ)

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2538

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ลงนาม // 

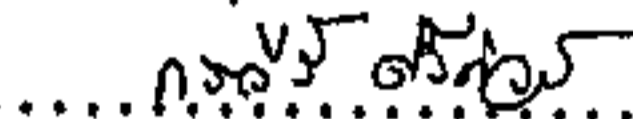
(ผศ.ดร.แสวง รัตนมงคลมาศ)

วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2538

ลงนาม 

(อาจารย์วิชัย รูปชาติ)

วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2538

ลงนาม 

(ผศ.กรวีร์ ศรีกิจการ)

วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2538

คณะพัฒนาลังคมอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาลังคม)

รองศาสตราจารย์ 

(สากล จรรย์วิทยานนท์)

วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์	:	เทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์มีดอรัญญิก ความเป็นอยู่ เป็นมา และเป็นไป
โดย	:	ร้อยตำรวจเอก อานาจ หาญไพฟ้า
ชื่อปริญญา	:	พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
วิชาเอก	:	การวิเคราะห์และวางแผนทางสังคม
ปีการศึกษา	:	2537

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเทคโนโลยีการผลิตของผลิตภัณฑ์มีดอรัญญิก : เป็นอยู่ เป็นมา และเป็นไป โดยศึกษาลักษณะสภาพทั่วไปของเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์มีดในปัจจุบัน ทั้งกรณีด้านนามธรรมและรูปธรรม ศึกษาวิวัฒนาการของเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีพื้นบ้านดั้งเดิม ทั้งกรณีการผลิตผลิตภัณฑ์แนวศิลป์และแนวโรงงาน ตลอดจนวิเคราะห์การผสมผสานระหว่างเทคโนโลยีพื้นบ้านดั้งเดิมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่นำเข้ามา รวมทั้งประเมินขีดความสามารถในการพึ่งตนเองทางเทคโนโลยีของวิธีการทำมีดของชุมชนบ้านอรัญญิก

การดำเนินการวิจัยได้ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสนทนาแลกเปลี่ยน และการสังเกตการณ์กลุ่มผู้ประกอบอาชีพทำมีดอรัญญิกจำนวน 528 คนไว้

ผลการวิจัยปรากฏว่า

ผลิตภัณฑ์มีดอรัญญิก ซึ่งเป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน ที่ผู้ผลิตมีดอรัญญิกมีความภาคภูมิใจในศักดิ์ศรีผลงานตนเองนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาองค์ความรู้ทักษะ และฝีมือของการผลิตมีดให้ทันต่อความก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตมีดแนวศิลป์มีความจำเป็นที่จะต้องปรับแก้ให้เป็นระบบวิทยาศาสตร์และใช้วิชาการมากขึ้น

ในด้านมาตรการนโยบาย เพื่อเป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาของชาวบ้านท้องถิ่นด้านเทคโนโลยีการผลิตผู้ผลิตผลิตภัณฑ์มีดอรัญญิกจำเป็นต้องเน้นหนัก

การพัฒนาองค์ความรู้เป็นสำคัญ และเพื่อเป็นการอนุรักษ์ศิลปกรรมอุตสาหกรรมครัวเรือนที่มีคุณูปการ จำเป็นต้องส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวเข้าสู่ชุมชนบ้านอรัญญิกเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เข้าชมศิลปหัตถกรรมอุตสาหกรรมที่เก่าแก่อันเป็นการส่งเสริมอาชีพและรายได้พร้อมกับเผยแพร่วัฒนธรรมของชาติควบคู่กันไป

ABSTRACT

THESIS : Production Technology of Aranyik -
Knife Products : Present, Past and
Future

BY : Pol. Capt. Amnat Hanfifa

DEGREE : Master of Arts (Social Development)

MAJOR : Social Analysis and Planning

ACADEMIC YEAR : 1994

The production technology for Aranyik knife - making was studied with emphasis on the tangible and intangible development of technology for this purpose. Also studied was the traditional method of knife making and the artistic production and mass production in factories, as well as the integration of traditional method and modern method which involved high technology. In addition, the capability of self - dependence regarding knife - making was revealed.

Depth interviews were conducted, along with the observation of 528 households who produced Aranyik - knife products.

It was found that the knife products created by the villagers' talents were the art works they were very proud of. It was necessary to upgrade their skills and brought in modern technology for production, especially of artistic knives.

Some measures should be set up to promote and maintain the artistic - knife production by the villagers, a cultural heritage worth handing down from generation to generation. Also, tourist promotion should be carried out so that tourists would visit the Aranyik community and would be a market for their products. Tourist promotion in this community would not only brought income to the villagers but publicize the old Thai culture at the same time.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นวิจัยปฏิบัติการทางสังคม ศึกษาเทคโนโลยีการผลิตของผลิตภัณฑ์มีดของชุมชนบ้านอรุณฤๅก ตำบลท่าช้าง อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการวิจัยปฏิบัติการครั้งนี้ ค่อนข้างมีความยุ่งยากสลับซับซ้อน เนื่องจากเป็นงานวิจัยกลุ่ม (Package Research) และเป็นการวิจัยที่ลงมือปฏิบัติแก้ไข้ปัญหา เพื่อพัฒนา (Action Research and Development) ความสำเร็จของการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.แสวง รัตนมงคลมาศ ที่จุดประกายความคิด ชี้ทางกรอบการศึกษา และเอาใจใส่ดูแลให้คำปรึกษาชี้แนะ ในขณะที่วิจัยปฏิบัติการอย่างใกล้ชิดจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ วิชัย รูปชาติ ซึ่งท่านให้คำปรึกษาที่มีประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัยนี้ และคอยเอาใจใส่ดูแล ติดตามด้วยความเป็นห่วงใยขณะปฏิบัติการ นอกจากนี้ผู้วิจัย ยังได้รับการแนะนำที่เป็นประโยชน์ เพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์จาก อาจารย์ กรวีร์ ศรีกิจการ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ในการปฏิบัติการที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือและร่วมมือด้วยดีอิงจาก ท่านเอกอัครราชทูตจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประจำประเทศไทย (ฯพณฯ บุนเกิด แสงสิงสีก) ท่านรองนายกรัฐมนตรี (นายบุญชู โรจนเสถียร) ท่านอดีตรัฐมนตรีว่าการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (นายปรีดี ดันติหงส์) นายศุภธนะ ทีวีระปัญญา นายอำเภอ นครหลวง นายบัญญัติ คำศรี อดีตกำนันแห่นบทองคำ ตำบลท่าช้าง และท่านเจ้าอาวาสวัดมเหยงศ์ วัดไผ่หนองที่คอยช่วยเหลือผู้วิจัย ตลอดช่วงระยะเวลาของการทำวิจัยและปฏิบัติการ นอกจากนี้ยังมีชาวบ้านที่ท่ามีดอรุณฤๅก ทั้ง 8 หมู่ ที่ได้ให้ความร่วมมืออย่างดีกับผู้ทำวิจัย และคณะ ในด้านการให้ข้อมูลต่าง ๆ และในที่สุดนี้ ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณ บิดา

(6)

มารดา คณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ สร้างความเป็นคนแก่ข้าพเจ้า
ตลอดมา

ร้อยตำรวจเอก อานาจ หาญไฟฟ้า
กุมภาพันธ์ 2538